

ZA IZDAVAČA
Ivan Bevc
Nika Strugar Bevc

© za srpsko izdanje
BOOKA
11000 Beograd, Kapetan Mišina 8
office@booka.in
www.booka.rs

IZVRŠNA UREDNICA
Sanja Bogičević

PREVOD SA MAKEDONSKOG
Katarina Tocinoski

LEKTURA
Agencija Tekstogradnja

KOREKTURA
Borka Slepčević

PRELOM
Bodin Jovanović

DIZAJN KORICA
Jelena Šušnjar

ILUSTRACIJE
Jana Jakimovska

ŠTAMPA
DMD Štamparija

Beograd, 2020.
Tiraž 3000

Knjiga **134**

RUMENA BUŽAROVSKA **OSMICA**

Naslov originala
РУМЕНА БУЖАРОВСКА
ОСМИЦА
© Rumena Bužarovska, 2007. i 2010.

Sva prava zadržana.
Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niči reproducovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

OSMICA

RUMENA BUŽAROVSKA

SADRŽAJ

TININ PROBLEM	7
NE PLAČI, TATA	21
TALASI	29
OSMICA	45
UOČI VELIKOG TAKMIČENJA	67
SMRT UČITELJICE STANKE	101
ĆUFTE OD BLATA	117
MESO ZA RUČAK	129
PRIBOR ZA GOSTE	147

TININ PROBLEM

Tina je sedela na ivici plastične narandžaste stolice bez naslona, pazeći da ne pocepa pantalone na rupu na sedištu. Iako je stigla u osam ujutro da bi bila među prvima, čekao-nica državne ginekološke bolnice bila je prepuna i jedva je uspela da pronađe mesto u zabačenom delu hodnika, pored prozora, gde je bilo i najhladnije.

Pogled s prozora samo joj je produbio osećaj straha i mučnine. Bilo je hladno, tmurno novembarsko jutro. Otežalo nebo je visilo nad golim granama drveća, čekajući pravi trenutak da se izlije na blatnjave ulice. Vetar je nevoljno gurao trulo, vlažno lišće i lepio ga za ivice trotoara, gde se skupljalo na gomilu zajedno s ostalim rasutim otpacima. Trotoarima su hodali ljudi zabrinutih lica. Neki od njih su čak izgledali kao da će svakog trenutka zaplakati. Neretko su išli u parovima, držeći se jedni za druge, kao da žele da se uteše. „Ovo je naj-srećnija zgrada u celoj državnoj bolnici“, rekao joj je jednom otac, pokazujući glavom na ginekologiju dok su prolazili kroz kompleks sivih zgrada. Tina je pokušala to da vidi na licima ljudi koji su ulazili u zgradu ili izlazili iz nje, ali uzalud. Povremeno bi prošao neki čovek koji jede đevrek s jogurtom, zbog čega je izgledao bezbrižnije od ostalih, ili neki užurbani lekar u belom mantilu. Ali osim njih, srećnih lica uopšte nije bilo.

Čim je pomislila na đevrek i jogurt, creva su joj zakrčala. Ništa nije jela od jučerašnjeg ručka, a i tada je pojela malo, zbog dijete kojom je uspela da smrša celih deset kilograma. Kao rezultat, Tina je bila stalno gladna. Da bi se oduprla nagonu da jede, koristila je misaonu vežbu koju je naučila od svoje prijateljice Olivere.

„Kada želim da smršam“, rekla je Olivera, „uzimam fotografije na kojima sam mršava i kačim ih svuda po kući. Tako, svaki put kad prođem pored njih, vidim kakva sam bila i to me inspiriše da ponovo izgledam tako“, rekla bi i teatralno povukla dim cigarete.

Ali Tina nikad u životu nije bila mršava, nego je, prema Oliverinim rečima, bila „bucmasta“, pa nije imala fotografije kojima bi mogla da se inspiriše. Međutim, imala je mentalnu sliku trenutka kada se prvi put suočila sa sobom, gola u ogledalu, kako joj je uostalom Olivera i sugerisala.

Videla je kako joj se stomak preliva napred poput vreće, ispod dugih brazda naborane kože koje su se stvorile iznad pupka. Ispod stomaka, retke stidne dlake ocrtavale su crni trougao, koji se širio od rubova i povrh velikih butina prošaranih rupama od celulita. Od kolena su joj se noge blago razilazile, kao da nastoje da izdrže težinu trupa, a činilo se da su joj se i stopala proširila od prekomerne težine i poprimila oblik malih, mesnatih šapa.

„Treba da voliš i poznaješ svoje telo“, rekla joj je Olivera pušeći samouvereno. „I da ga poštuješ“, nastavila je, kao da daje intervju za jutarnju TV emisiju, „jer inače ne možeš istinski da voliš sebe.“ Olivera je bila veoma ponosna kad je davala takve savete Tini, jer se osećala pametno i iskusno.

Uostalom, Olivera je bila ta koja joj je predložila da se suoči sa sopstvenom vaginom, kad se Tina spremala da izgubi nevinost sa Spirom. Olivera joj je davala savete i o samom činu.

„Prvo, nemoj da koristiš kondom: mnogo će te više boleti. Veruj mi, lično sam se ja tako zeznula. Nemaš pojma koliko me je bolelo. Mučila sam se *dva dana*.“

Tina je poslušno klimala glavom.

„Drugo, treba da budeš veoma vlažna.“

„Kako da znam da li sam vlažna?“, začuđeno je pitala Tina.

„Pa... ne znam... verovatno ćeš se dodirnuti.“

„Uh, kako da ne, nema šanse da se tamo diram!“, viknula je Tina s gađenjem.

„Ne diraš se tamo uopšte?“

„Ne!“, povikala je Tina sa istim izrazom gađenja na licu.

„Pa kako se onda kupaš?“, Olivera se zaista začudila.

„Dakle, pustim tuš na najjače... i tako“, sramežljivo je priznala Tina.

Olivera je bila veoma ponosna što ima tako slobodan odnos sa sopstvenom vaginom i održala je Tini lekciju o tome kako bi ona trebalo da voli svoju i da se tamo dodiruje, da je pere mirisnim sapunom i posmatra u ogledalu. Sve je to naučila s veb-sajta na kojem su žene s ponosom pričale o izgledu svoje vagine, a imale su i imena za njih.

„Moja se zove Fifi“, poverljivo se smeškajući, šapnula je Olivera, iako su bile same u sobi. „Kako ćeš ti svoju krstiti?“

„Ne znam...“, Tina zaista nije imala inspiraciju. U suštini, bila je zbumjena čitavim tim razgovorom i osećala se nelagodno. Iako je verovala Oliveri, počela je da se brine kako će pogledati u ogledalo i proveriti da li je vlažna kada bude gubila nevinost.

„Stojna!“, viknula je Olivera i prasnula u smeh. „Ha-ha-ha“, smejala se Tina, iako joj uopšte nije bilo do smeha.

Jedna žena u dugom, širokom braon kaputu i u crnim, ofučanim čizmicama do gležnja sela je na mali radijator nasuprot

Tini. Pogledi su im se nakratko sreli, pa je Tina nastavila da gleda depresivnu jesenju sliku kroz prljavi prozor. Nakon nekog vremena, žena je počela glasno da uzdiše i vrpolji se.

„Joj, mila majko“, šaputala je, povremeno bacajući pogled na Tinu, pokušavajući da zapodene razgovor s njom.

„Uf-uf“, govorila je premeštajući se sleva udesno, pa zdesna ulevo. Tina se pitala treba li da joj ustupi mesto, ali shvatila je da i sama sedi neudobno na ivici slomljene stolice.

„Devojko, koliko je sati?“, žena je konačno pronašla način da privuče Tininu pažnju.

„Pola deset“, odgovorila je Tina.

„Oh, skapaćemo od čekanja“, prokomentarisala je žena.

Zaista, sve se više i više žena guralo u hodniku ispred vrata gde je trebalo da se rade pregledi. Povremeno bi neka medicinska sestra ušla ili izašla iz sobe, ali doktora nije bilo.

„Doktor još nije ni došao“, dodala je žena.

„Da?“, Tina ju je radoznalo pogledala. „Mislite li da ćemo još dugo čekati?“

„Sigurno!“, odgovorila je žena, zadovoljna što je konačno uhvatila Tinu. „Ja sam čekala i do četiri sata. U koliko sati imaš zakazano?“, pitala je.

„Pa, ne znam... Rođaka moje prijateljice mi je zakazala, ona radi ovde.“ Olivera je organizovala čak i Tinin odlazak kod ginekologa.

„Aha, znači preko veze si“, rekla je žena, a lice joj je na trenutak potamnelo od zavisti. „Pa, ne brini, nećeš skapati od čekanja. Sigurno ćeš ući među prvima.“

Tina slegnu ramenima. Tada je osetila kako zadnjica počinje da joj trne od neudobnog sedišta. Čim je raskrstila noge da bi se bolje namestila, zapahnuo ju je talas smrada koji se širio iz njenog međunožja, zbog kojeg je i morala da poseti ginekologa. Odmah je ponovo prekrstila noge, pokušavajući

da spreči da do nosa žene koja sedi na radijatoru dopre miris sličan ustajaloj ribi.

„A ti, zašto si ovde?“, pitala je žena, kao da joj čita misli.

„Pa... zbog pregleda, zar ne?“

„Eh... sve smo za pregled. Nego, izvini što ovako pitam, imaš li možda neki problem?“, pitala je žena indiskretno.

„Ne, nemam“, slagala je Tina. „U stvari, ne znam“, ispravila se, osećajući se loše zbog laži.

„Kako to, ne znaš?“, navaljivala je žena.

„Pa, prvi put idem kod ginekologa“, priznala je Tina.

„Prvi put! Au!“, povikala je žena i nekoliko glava iz gužve okrenulo se ka njima. „A koliko imaš godina?“, žena nije odustajala od intimnih pitanja.

„Dvadeset tri“, nevoljno je odgovorila Tina.

„Au!“, povikala je žena opet. „Trebalo je ranije da dođeš. Ali dobro, valjda znaš i sama“, dodala je kad je primetila da je Tina pocrvenela i skrenula pogled. U strahu da će izgubiti sagovornika pa da će morati celo jutro da se dosađuje nedobro smeštena na radijator, pokušala je ponovo da pridobije Tinu.

„Ma eto, ništa strašno, mislim, ako nisi imala neki problem, za razliku od mene...“, reče žena i pogleda u svoje čizmice.

Tini je ponovo postalo neprijatno, ovoga puta jer je žena bila spremna da joj poveri svoje intimne stvari.

„Meni su pronašli neki virus. Nadam se da tebi neće pronaći nešto takvo“, tiho je rekla žena i zabrinuto pogledala Tinu, kojoj je krv od straha, srama i panike ponovo jurnula u obraze.

„Kakav virus...“, pitala je Tina sa strahom u glasu.

„Ne znam... napada matericu, pa će možda morati da je spale laserom ili da je malo zaseku. Doktor mi je rekao da mi je to od muža“, rekla je gotovo šapatom i nagnula se napred

da bi mogla intimnije da priča s Tinom. A Tina je još jače stisnula noge i stavila obe ruke u krilo.

„Rekao mi je da mi je virus preneo moj muž, zamisli! A ja i on smo u braku dvadeset godina. Dvadeset, hej! Nema šanse da je to od njega. Imamo dva sina. Jedan dvadeset, drugi šesnaest godina. Pa da mene sada zarazi moj muž. Gluposti...“, rekla je i odmahnula rukom prema vratima gde su se radili pregledi. Tina je čutala, razmišljajući da li bi njoj možda Spiro mogao preneti takav virus.

„A kako se virus prenosi?“, pitala je Tina.

„Kako... Seksom!“, žena je glasno šapnula, a zatim dodala, „Seksom bez kondoma! Pa kako da koristim kondome kad sam u braku dvadeset godina? Gluposti“, rekla je, ponovo odmahujući rukom prema vratima gde je trebalo da bude doktor.

Tina je čutala, bojeći se da i ona ima takav virus.

„Ali nije mi od njega... Pričala sam kasnije s ljudima o tome, konsultovala sam se“, rekla je i ugrizla donju usnu, „i rekli su mi da se to lako može dobiti i od prljave daske u toaletu, na primer... A znaš kakvi su ve-cei kod nas“, izustila je šapatom i pogledala Tinu u oči očekujući razumevanje od nje. Tina je brzo klimnula glavom, pa je žena nastavila. „Ili, na primer, kad odemo u prodavnice i probamo, šta sve ne, pantalone, farmerice, helanke, gaće... Ko zna ko ih je sve ranije nosio. I tako se prenosi, da znaš“, rekla je i zadovoljno se naslonila na zid iza sebe.

„Da“, rekla je Tina, ne znajući šta drugo da kaže. Odjednom se jako zabrinula da nema možda i ona taj virus. Odlučila je da pita za simptome.

„A kako se taj virus manifestuje?“, najzad je smogla snage da pita.

„Kako se šta?“, ponovila je žena, nagnula se napred, zbuljenog izraza lica.

„Kako znaš da imaš virus, ima li nekih simptoma?“, objasnila je Tina.

„Nikakvih. Nema belog pranja, ni mirisa, ni ukusa, ništa“, rekla je.

Dobro je, možda nemam virus, pomisnila je Tina prevrćući svoje simptome u glavi. Pored mirisa, na gaćicama je bilo i nekog smeđeg lepljivog sekreta, a osećala je i malu neugodnost u vagini. To je počelo da se dešava nakon što je izgubila nevinost sa Spirom. Nekoliko dana nakon prvog puta, imali su seks kod njega u kući.

Tina je pogledala kroz prozor pokušavajući da se osloboди stida i bola koji je osećala čim bi se setila odnosa sa Spirom. Ne želeći da mu pokaže svoje špicaste kruškaste grudi i opušten trbuh, odbijala je da skine bluzu tokom odnosa. Činilo se da Spiri to ne smeta mnogo, sve dok mu je dozvoljavala da joj dodiruje gole grudi ispod bluze. Spiri je takođe mnogo značilo da ima seks svuda u stanu: na tepihu u dnevnoj sobi, na stolu, na šanku, u fotelji, pa čak i na zamrzivaču na balkonu. Tokom jednog čina premeštao bi je najmanje tri puta: odjednom bi zastao, uzeo bi je za ruku i odveo u kuhinju, gde bi je poseo na prljavu plotnu pored šporeta. Tina se slagala sa svime, dokle god je svetlo bilo ugašeno. Nije mu prebacivala čak ni kada ju je bolelo. Spiro joj je bio prvi i mislila je da je to sve normalno. Spiro takođe nije bio bogzna koliko zgodan ni atletski građen, ali vozio je kola, vodio je neki biznis i živeo je sam.

„Evo doktora!“, viknu žena sa suprotne strane, prekidajući Tinine misli. Čuo se žagor žena koje su pohrlile u susret doktoru, koji je u raskopčanom belom mantilu što se vijorio sa strana izgledao poput superheroja. Konvoj sestara ga je pratilo i rasterivao prestrašene žene, koje su se kao muve lepile za njega. Među sestrarama koje su hodale iza njega, Tina je spazila

Oliverinu rođaku. Ubrzo je doktor nestao iza vrata sobe za pregled i zavladala je opet razočarana tišina.

„Sada će početi da nas pozivaju“, zaključila je žena koja je sedela prekoputa Tine, tonom kojim se izgovaraju velike mudrosti. Zatim je zatvorila oči i naslonila glavu na zid iza sebe. „Hvala Bogu da je počelo“, dodala je mirno.

Iz sobe je izašla jedna mlada medicinska sestra i pročitala imena nekoliko pacijentkinja, koje su se užurbano probile kroz gomilu žena okupljenih ispred vrata i ušle u sobu. Bezizražajnog lica, sestra je ignorisala ostale žene koje su pokušavale, uglas, da dobiju od nje neke informacije i zaključala vrata.

„Ove su sigurno preko veze“, rekla je žena koja je sedela nasuprot Tini. „Kako bilo, prozvaće i tebe.“

Tina je odjednom prebledela – ne zbog ženinog zluradog komentara, već zbog pomisli da će morati da uđe u sobu punu nepoznatih ljudi i da na dnevnom svetlu pred nekim čovekom raširi noge kako bi on pročačkao po njoj. Pokajala se što nije uzela dijazepam, kao što joj je savetovala Olivera, koja ju je upozorila da će joj možda cela situacija biti malo „stresna“ zato što joj je prvi put. Ali najviše se plašila mirisa koji će doktor sigurno osetiti čim raširi noge. Zato je i uzela mirišljave vlažne maramice, nadajući se da će, kada se bude presvlačila, uspeti da obriše vaginu i tako bar malo zakamuflira smrad. Od muke nije znala šta da radi s rukama, pa je glasno lomila prste.

„Auuu!“, ponovo se aktivirala žena sa suprotne strane. „Nemoj to da radiš! Ruke će ti se tresti kad ostariš!“, viknula je, ponovo naslonila glavu na zid iza sebe i zatvorila oči. „Skapaćemo“, dodala je. „Čak ni tebe nisu pozvali na vreme. Koliko je sati?“, rekla je i pospano otvorila jedno oko.

„Pola jedanaest“, odgovorila je Tina.

Žena je ispustila samo jedno „uh“ i ponovo zatvorila oko.

Tina je rukom prekrila zatvorene oči, pokušavajući da misli o nečem lepom. Pre nego što se sve ovo dogodilo, pomislila bi na Spiru i nešto bi je zagolicalo u dušniku. Ali Spiri se nije javljala cele nedelje, a on je prestao da je zove nakon što je nekoliko puta odbila da dođe kod njega.

Setila se Oliverinih reči: „Ako ne odeš kod ginekologa, zabravi ga“, rekla je ravnodušno, znajući za Tinine intimne probleme. „Otkud da zna da imaš neki drugi problem... verovatno misli da ti se ne sviđa, i neće više da se gnjavi s tobom.“

Pokušala je da rastera loše misli i priseti se lepih trenutaka provedenih sa Spirom, ali mozak joj se uporno vraćao Oliverinim rečima i strahu da ga više nikada neće videti.

Nakon nekog vremena, Oliverina rođaka, medicinska sestra, izašla je iz sobe za pregledе i prozvala Tinu po imenu i prezimenu. Pošto su jedino nju prozvali, žena koja je sedela prekoputa opet je nakratko potamnela od zavisti.

„Spasla si se čekanja, Tina“, rekla joj je sarkastično, a zatim dodala iskreno, „i ne boj se toliko, neće ti se ništa desiti.“

Kad je ušla u sobu za pregled, Tina je primetila da je neobično svetla i široka. Iako je napolju bilo oblačno, kroz ogromne prozore bez zavesa dnevna svetlost se razlivala po prljavom zelenom laminatu. Sobom su odjekivali brzi koraci i izmešani glasovi. Bilo je neobično što nameštaja takoreći nije bilo: odmah pored ulaza u sobu bila je jedna stara školska klupa za kojom je sedela sestra i unosila podatke pacijentkinja u debelu smeđu svesku pored koje je stajao uključen stari kompjuter. Na sasvim drugom kraju sobe, blizu prozora, gotovo providnim belim zavesama bio je ograđen deo čoška u kome su se obavljali pregledi. Tina je mogla da vidi siluetu žene koja sedi raširenih nogu na ginekološkom stolu, pa je, osetivši neugodnost, skrenula pogled na medicinsku sestruru koja je unosila njene podatke.

U gužvi pacijentkinja i ljudi u belim mantilima, Tina je jedva uspela da prepozna svog lekara, čuvenog doktora Sučkova.

„Doktore, ali molim vas, pregledajte me!“, jedna pacijentkinja ga je jednom rukom povukla za rukav, dok se drugom držala za grudi.

„Shvati, ne mogu da te pregledam“, rekao je lekar pokušavajući da bude strpljiv.

„Ali molim vas!“, preklinjala je povlačeći ga još snažnije.

„Ali kako da te pregledam kad imaš menstruaciju?“, viknuo je lekar, ovog puta ljutito.

„Ali šta da radim kada se tako pogodilo“, navaljivala je ona. „Ne mogu da dođem sledećeg meseca!“

„Kako ne razumeš da u takvoj situaciji ne mogu da ti uzmem bris, rezultati neće biti validni“, pokušavao je da joj objasni.

„Tina Nadeska! Tina Nadeska!“, povika glasno neki ženski glas i odvrati pažnju Tini. Oliverina sestra od ujaka se iznenada pojavila pred Tinom i s osmehom na licu je povela u drugi deo sobe, držeći je za lakat.

„Hajde, hajde, u svlačionicu!“, govorila je. „Ne boj se!“

Ko zna kako izgledam, čim mi svi govore da se ne bojim, pomislila je Tina ulazeći u svlačionici. Brzo je uvidela da soba po svetlu i širini izgleda kao mala ostava i da se ispučala drvena vrata ne zatvaraju kako treba. Stajala je najmanje pola minuta, ne znajući gde da okači odeću koju je skinula i treba li da obuče neki ogrtač. U svlačionici su bili ostaci dve vešalice, od kojih je samo jedna mogla nekako da se iskoristi. Na njoj je visio ogroman zeleni ogrtač, od materijala kakav se koristi za jeftine, debele zavese. Tina je razmišljala da li da ga obuče. Osim što je shvatila da bi u njemu izgledala smešno, ogrtač je bio i užasno prljav pa je odustala od te ideje. Pogledala je u pod, očekujući papuče, ali umesto njih je spazila samo nekoliko bačenih krvavih vata i papira, kao i jedan iskorišćen uložak.

Trudeći se da ne dotakne ništa oko sebe, pažljivo je skinula pantalone i gaće i obrisala se vlažnom maramicom. Nije znala gde da baci maramicu, pa ju je stavila u džep od pantalona. Onda je stajala, obučena samo u nove cipele s mašnama, kratke čarape i ljubičastu majicu, i nije htela da izade.

Neko je pokucao na vrata i otvorio ih, ne čekajući odgovor. Tina nije imala vremena da reaguje, pa je samo spustila ruke u krilo, pokušavajući da se pokrije. Glava Oliverine sestre od ujaka pojavila se na vratima. „Hajde, šta čekaš! Izlazi!“, nestrpljivo ju je pozvala.

„Ovako?“, pitala je Tina začuđeno.

„A kako drugačije“, kao da joj je zamerila Oliverina rođaka i širom je otvorila vrata od svlačionice.

Prazan ginekološki sto nalazio se tačno ispred nje, na rastojanju od oko dva metra. Nije bilo zavesa koja bi ovaj prostor odvajala od ostatka sobe, pa se Tina zgrozila kad je shvatila da će morati da pređe tih nekoliko koraka potpuno gola od pojasa naniže, cupkajući u cipelicama s mašnom ispred svih pacijentkinja, lekara, medicinskih sestara i bolničara koji su ulazili i izlazili na vrata. Dok je hodala po zelenom linoleumu, svetlo u sobi činilo joj se zaslepljujuće jakinim. Osetila je kako joj hladan vazduh miluje golu zadnjicu i prepone, i sva se naježila, a zatim je osetila malaksalost u nogama.

„Sedi“, rekla je Oliverina rođaka s osmehom. „Lepo raširi noge“, učtivo joj je zapovedila, pomažući joj da se namesti. „Spusti se malo niže, raširi noge još više... još više“, ponovila je, uhvatila je za kolena i sama raširila Tinine stisnute noge. „Hajde, lezi i opusti se“, rekla joj je i iščezla.

Tina je ostala tako da leži, u sobi punoj pacijentkinja i medicinskog osoblja, usred bela dana. Podigla je glavu i videla kako je u svlačionicu prekoputa ušla druga pacijentkinja,

koja je imala direktni pogled na Tinine raširene noge. Poželjela je da propadne u zemlju od stida. U tom trenutku čula je muški glas kako glasno viče: „Tina Nadeska! Na-de-ska!“, i okrenula je pogled desno od stola, gde je spazila dvojicu mladih bolničara, koji su takođe nešto upisivali u teftere. „Evo me!“, Tina je jedva izustila i uhvatila pogled jednog od bolničara. Bio je gotovo istih godina kao Tina, i sa užasom je shvatila da joj se odnekud čini poznatim. „U redu!“, viknuo je glasno i nešto zapisao.

Spustila je glavu na sto i zatvorila oči. Rekla je sebi da joj možda, ako ne gleda sve što se dešava oko nje, neće biti toliko teško.

„Hajde, pomeri se još malo napred!“, začula je dubok muški glas i ugledala doktora Sučkova pred sobom. Sedeo je između njenih nogu i gledao se oči u oči s Tininim genitalijama. Nosio je moderne naočare s debelim crvenim drškama, a plava bujna kosa bila mu je uredno oblikovana gelom. Nije izgledao kao da ima više od 32-33 godine. Tini je još više pozlilo. Pomerila se napred, još bliže licu doktora. On nijednom nije pogledao Tinu u lice, već ju je gledao samo između nogu, vrlo koncentrisano, kao da rešava neku zagonetku. Zatim je dva ili tri puta kratko udahnuo i naborio nos.

„Imaš li nekakav problem?“, pitao je, ne gledajući je u lice, i dalje nabranog nosa. Počeo je da navlači plastične rukavice na ruke, iste kao one koje Tina koristi za farbanje kose.

„Nešto nije u redu sa mnom“, jedva je uspela da izusti, kad je odjednom prekinu neki glasni tehno.

„Halo“, rekao je doktor dok je prinosio telefon uvu ne skidajući rukavice. „Ne, sutra nisam dežuran. Zovi me prekosutra. Dobro, ajde vidimo se, pozdrav“, rekao je vraćajući telefon u prednji džep.

„Da vidimo u čemu je problem“, rekao je i prstima posegnuo za Tininim stidnim usnama. Zatvorila je oči i osetila kako joj nešto metalno i hladno dodiruje vaginu.

„Ali moraćeš da se opustiš. Hajde, duboko udahni i ne bri ni“, rekao joj je doktor mirno.

„Ne boj se, devojko“, čula je ženski glas. Tina je otvorila oči i videla da oko doktora stoje još tri osobe u belom i gledaju u njenu vaginu.

„Hajde, udahni duboko. Taaaaa-ko“, rekao je doktor i Tina je osetila da nešto hladno ulazi u nju. Onda se začuo šuplji zvuk nekih šrafova i osetila je kako se ono hladno proširuje. Bolelo ju je, ali odlučila je da ništa ne kaže, nadajući se da će sve to brzo proći.

„Sad ću te malo grebnuti i možda će boleti“, rekao joj je doktor. Tina je okrenula glavu uлево, ne želeći da gleda lica doktora zagledanih netremice u njenu vaginu, a zatim je videla da iza doktora, pored vrata svlačionice, odevena samo u bluzu i ofucane čizmice do gležnja, стоји ќена из čekaonice i gleda pravo među Tinine raširene noge.

„Eto, osećaš?“, utom se doktor okrenuo i obratio se jednoj od ќена u belom koje su stajale oko njega. Ona klimnu glavom. Tina je pogledala doktora nabranog nosa. Glava mu je bila zabačena daleko, као да је dalekovid па не може добро да види шта јој се дешава између ногу. Okrenuo se jednoj од сестара и почео нешто да јој објашњава. Tina nije mogla da uhvati deo razgovora. Uspela je da чује само poslednji deo „... a to bi mogla biti i gardnerela“.

„Molim?“, Tina je podigla glavu i pokušala да се мало uspravi. Како је чула доктора да изговара име неке болести, дланови су јој се одmah oznojili. Srce јој је тако снаžно zalupalo да је чула како јој bubnja у ушима. „Garga-šta?“, ponovila је без razmišljanja.

Odjednom se doktori i medicinske sestre zakikotaše. „Gargamela“, rekla je jedna sestra i svi su se ponovo nasmejali.

„Gardnerela“, ponovio je doktor s osmehom. „Može, ali i ne mora biti. Ništa strašno. Bakterija. Popiće jedan lek sa svojim dečkom i proći će. Za rezultate nakon nedelju ili dve“, rekao je i ustao sa stolice. Tini je izgledao ogroman, kao bog.

„Je li samo to?“, jedva je smogla snage da pita.

Doktor slegnu ramenima. „Videćemo“, dodao je.

„A kako sam je dobila?“, požurila je da pita Tina, posmatrajući doktora kako počinje da se udaljava.

„Eee... polnim odnosom!“, rekao je i krenuo korak unazad. „Tako je kad ne koristite kondome, deco!“, viknuo je okrećući joj leđa. Njegove reči su gromko odjeknule preko cele sobe. Nije napravio ni dva koraka pre nego što ga je napala druga pacijentkinja.

„Ništa strašno“, Oliverina rođaka ju je uzela za ruku. „Hajde, pregled je završen“, rekla je i pomogla joj da ustane. Tina je sva drhtala. Sestra joj je dala jedan krut papir da ga stavi između nogu i držala je za lakat dok je nazuvala cipelice. Prelazeći razdaljinu između stolice i svlačionice, mimošla se sa ženom iz čekaonice. I ona je polugola došetala do stola za pregled, ali hodala je uspravno i samopouzdano, iako nije bila depilirana. Rospija, pročitala je Tina iz prezivih očiju žene i spustila pogled ka zemlji, na prljavi linoleum po kojem je vukla nove, izgažene cipele.

Ušla je u svlačionicu i videla da je preko njene odeće na vešalici okačena i tuđa, verovatno žene iz čekaonice. Tada je osetila da je nagazila nešto mekano. Spustila je pogled i ugledala svoje gaćice na zemlji, odmah pored prljavih papira, uložaka i vate. Sagnula se da ih pokupi i glasno zaplakala, ne mareći hoće li je neko čuti.

NE PLAČI, TATA

Piskav glasić mog sina odjekivao je našim naseljem kao policijska sirena. Zatvorena u radnoj sobi, mogla sam da čujem njegov prepoznatljiv plač: jedno dugo „aaaaaaa-a-a“ praćeno s tri-četiri kratka štucaja dok je kroz plač pokušavao da udahne. Zatim bi usledila kratka pauza, u kojoj je gutao pljuvačku koja se sakupila od jecanja, pa opet produžio sa svojim „aaaaaaa-a-a“. Čim sam prepoznala njegov plač, pred očima mi se pojавilo njegovo crveno, zgrčeno lice i očice natečene od suza, i nešto kao da mi je preseklo telo napolja. Ne skidajući naočare za čitanje, potrčala sam kroz hodnik i dnevnu sobu i izletela na balkon. Videla sam sinčića kako skreće na stazu koja vodi do ulaza u našu zgradu. Dlanom je pritiskao desnu slepoočnicu i polako vukao mala stopala u plavim gumenim papučama. Za to kratko vreme dok sam ga gledala kako se plačući kreće prema našoj zgradi, možda zbog jarkog sunca, ili zbog toga što sam zamisljala šta mu se dogodilo, učinilo mi se da je sav prekriven prašinom i da ima peska čak i u razbarušenoj kosi. Kada mi se učinilo da se između prstića kojima je držao slepoočnicu nazire krv, ispustila sam mali krik, prestala grčevito da stiskam ogradu balkona i potrčala prema ulaznim vratima. U dnevnoj sobi sam se sudarila s Filipom, mojim suprugom,

koji je izgleda čuo detetov plač nešto kasnije od mene. Samo je bacio pogled preko mog ramena prema balkonu, i video je Marka, koji je izgledao kao bubica koja polako gmiže ogromnom ulicom. Filipove oči su se izbećile i videla sam kako u trenu nestaje kroz ulazna vrata, ostavljajući ih otvorena. Njegovo trčanje niz stepenice zvučalo je kao kotrljanje tupođ predmeta.

Vratila sam se na balkon. Komšija iz kuće preko puta prestao je na trenutak da reže ogradu kad je Marko prolazio po red njega. Nekoliko žena iz okolnih kućica i zgrada izašlo je na prozore kako bi videle šta se dešava. Tada je Filip izleteo iz naše zgrade, otrčao do Marka i kleknuo ispred nega. Zagradio ga je jednom rukom, a drugom je pokušao da mu skloni dlan čvrsto pritisnut na slepoočnicu.

Nisam mogla više da gledam. Na brzaka sam izgrickala dva nokta desne ruke. Od Filipove glave ionako nisam mogla da vidim Marka i da proverim da li je povređen. Videla sam samo njegove male plave papuče i zaprljane nožice. Ušla sam u dnevnu sobu i sela na trosed, gde sam izgrickala još dva nokta dok sam slušala kako se Filipovi koraci i Markov plač približavaju ulazu zgrade. Onda je plač postao šupalj i dubok, i počeo da dolazi iz pravca ulaznih vrata. Filipovo ravnomerno penjanje uz stepenice činilo mi se da traje beskonačno. Napokon su ulazna vrata zaškripala i obojica su se pojavila, Marko u Filipovim rukama, s dlanom još uvek prilepljenim za slepoočnicu.

„U-u-udario me je, ma-maaaa“, viknu moj sinčić usta iskrivljenih udesno. Nekoliko niti pljuvačke razvuklo mu se od donje do gornje usne, a iz jedne nozdrve curile su sline. Imao je tragove sasušenih suza i slina i na obrazima i na rukavima, kojima je pokušao da ih obriše. Čelo mu je takođe bilo orošeno i crveno od plača.

„Ko te je udario, reci tati, ko, brzo mi reci, sine“, vikao je Filip, nervozno hodajući ispred mene i Marka.

„Daj da ti mama vidi ranu“, rekla sam, boreći se s malom tvrdoglavom ručicom koja nije htela da pusti slepoočnicu.

„Reci tati ko te je udario, reci tati“, insistirao je Filip, sad već klečeći ispred Marka.

„Aaa-aaa-aaa, ma-maaaa, bo-liiii“, Marko je neprestano vrištao, izvlačeći znojnu ručicu iz mojih prstiju. Tada sam uspela da je odlepim od slepoočnice i prvo što sam videla bio je trag krvi u naborima znojnog dlana, a zatim malu posekotinu iznad njegove leve obrve, umrljanu krvlju i prašinom.

Filip je prebledeo i začutao kad je ugledao krv, ali brzo je došao sebi i ponovo rekao Marku:

„Sine, reci mi ko te je udario, videćeš šta će mu tata uraditi.“

„Filipe!“, prasnula sam, nadjačavajući Markov vrisak, dok je on još uvek pokušavao prašnjavom rukom da pokrije ranu. Stisnula sam usne, zaustavljući psovke pre nego što mi izađu iz usta. „Idi i donesi nešto za ranu!“

Marko je još jače vrištao i borio se sa mnom dok sam pokušavala da mu očistim posekotinu. „Još malo, dušo, još malo, znam da te boli ali, evo, odmah će da prođe“, tešila sam ga dok sam duvala u ranu i čistila je vatrom. Posekotina nije bila tako duboka i dugačka kao što se činilo na prvi pogled. U međuvremenu je Filip hodao napred-nazad po sobi, kao lav u kavezu, teatralno zabacujući svoja mala stopala, kao i uvek kad je bio uznemiren. Povremeno bi prošao rukom kroz crnu kovrdžavu kosu, a zatim bi ispuštil dug izdah kroz nos. Jednom je čak i krcnuo vratom, što je radio samo kad je bio izuzetno uznemiren. Zalepila sam flaster na Markovu ranu i uzela ga u naručje. Kako se glasni plač polako stišao,

čulo se još samo njegovo povremeno nežno štucanje. Kosa mu je mirisala na znoj i prašinu, a nokti su mu bili crni iako sam ih čistila prethodnog dana.

Filip nije prestajao da hoda napred-nazad po sobi. Hteo je još da ispituje Marka, ali sam ga nekoliko puta prostrelila pogledom, pa je odustao. Nisam se iznenadila kad je izašao iz dnevne i otišao u spavaću sobu. Odande sam čula tup, ali prodoran zvuk, pa sam pretpostavila da je Filip udario pesnicom u ormar, kao što je učinio jednom kad smo se žestoko posvađali.

„Ništa ti nije, samo si se izgleda mnogo uplašio“, govorila sam Marku i milovala ga po lepljivim obrazima. On je samo malo zacvileo i zabio mi lice u vrat. Filip se vratio u dnevnu sobu, vidno mirniji, ali još uvek bled u licu.

„Milo moje, hoćeš li nam ispričati šta ti se desilo?“, pažljivo sam pitala Marka.

„Bobi me udario“, rekao je drhtavim glasom. „Udario me je ka-ka-kaa-meenom“, rekao je i ponovo počeo da plače.

„Zašto te je udario? Kako te je to udario kamenom?“

Filip je sedeо na ivici fotelje i unezverenim pogledom zuriо u dete.

„Ne znam.“ Marko je napravio pauzu, šmrknuo i iskrivio usta nadole. „Prvo mi je uzeo bicikl, a onda sam mu ja rekao da mi ga vrati, a on nije hteo, i ja sam mu opet rekao da mi ga vrati i da će pozvati tebe ako mi ga ne vrati, a onda je on uzeo kamen i udario me“, rekao je Marko u jednom dahu i ponovo tužno zaplakao.

„Milo moje“, rekla sam mu, „ne brini, mamino. A gde ti je bicikl?“

„Kod Bo-bii-jaa“, Marko je ponovo počeo tužno da cvili.

„A je l' tako“, rekao je Filip, ustavši i krenuvši prema ulaznim vratima. Lice mu je bilo iskrivljeno od besa. „Sad će ja

“malo da porazgovaram s tim Bobijem”, rekao je i izleteo na ulazna vrata.

„Filipe!“, viknula sam, ali uzalud. Znala sam da me neće poslušati i vratiti se.

Pretpostavila sam da će prvo otici u školsko dvorište, gde se Marko obično igrao s ostalom decom iz naselja. Ako Bobi nije tu, sigurno će uhvatiti neko drugo dete i naterati ga da mu kaže где je, pa će ga potražiti na igralištu iza susednih zgrada, ili na klupama iza škole. Ići će pognut napred, s rukama u džepovima, i u hodu će ljudjati ramenima levo-desno. Povremeno će nešto opsovati i provući prste kroz guste uvojke kose. „Smrviću ga, zdrobiću ga, razbiću mu njušku, zube će mu polomiti, samo da ga nađem“, sigurno će mrmljati Filip, prolazeći naseljem.

Minuti su prolazili kao sati, dok Marko nije, umoran od plakanja, počeo da tone u san u mom krilu. Spustila sam ga pored sebe na trosed i ponovo počela da grickam nokte. Za veoma kratko vreme izgrickala sam još dva. Ostala su mi još četiri neizgrickana nokta pa sam rešila da ih poštēdim. Zatim sam počela da glođem kožicu oko noktiju koje sam već izgrickala.

„Odvući će ga za uši do njegovog oca, da pred njim kaže šta je uradio, i da vrati bicikl, govno jedno siledžijsko. Ima uvo da mu se crveni kao babura“, sigurno razmišlja Filip dok prilazi Bobiju. Bobi je krupno, debeluškasto dete dve godine starije od Marka. Ima crvene obrazne i guste debele obrve. Između dva prednja zuba ima veliki procep koji mu daje opasan izgled. Sigurno sad Filip hvata Bobija za uvo i pita ga: „Gde je bicikl mog sina? A? Reci mi gde je bicikl mog sina, kopile jedno.“

Htela sam da pođem za Filippom, da ga upozorim da ne radi ništa Bobiju i da ne ide kod njegovih roditelja, jer mi se

čini da sam videla njegovog oca, i strašan je. Ima nekoliko nabora kože na potiljku, na mestu gde mu se spajaju vrat i glava. Radi kao obezbeđenje u gradskoj bolnici. Prekasno sam se setila toga, pa sam uzela mobilni da ga pozovem i barem upozorim, ali kad sam čula kako na trpezarijskom stolu zvoni njegov telefon, zaboravljen, kao da mi je nešto hladno potonulo u stomaku. Marko je spavao i nisam mogla da ga ostavim samog, i nisam mogla da pođem za Filipom i upozorim ga. Izašla sam napolje i sela na stepenice u ulazu, naslonjena na ogradu. Izgrickala sam i poslednja četiri nokta i bacila se na preostale kožice. Onda sam pokušala da se fokusiram na šare od stepenica, ali nisam mogla.

Sad se sigurno odnekud pojavljuje Bobijev tata. „Da malo vaspitaš sina!“, vikne Filip i gurne napred Bobija, čije je debelo uvo crveno. „Šta si rekao?“, kaže otac bez vrata. „Ono što si čuo“, kaže Filip i isprsi se. Filip ima pileće grudi i uska ramena, malog je rasta i dlanovi su mu nežni i krhki. Ali on ih je stisnuo u male žilave pesnice, spreman da udari. Zamisljam kako mu oči sijaju od besa i kako vena na njegovom tankom vratu počinje da pulsira od ljutnje.

Mešam lice Bobijevog oca s licem Gorazda, krupnog komšije iz drugog ulaza, koji je umalo ubio Filipa kad mu je ovaj rekao da prestane da „parkira motor kao seljak“ i da će mu „sledeći put izbušiti gume ako se opet tako parkira“. Gorazd ga je upozorio da će mu „opaliti jednu“, ali Filip se i dalje silio, i kad sam izašla na balkon da vidim šta se događa, ugledala sam Filipa, dve glave nižeg od ogromnog Gorazda, kako se nagnije prema njemu da ga gurne, nosa podignutog visoko u vazduh i uskih ramena zabačenih unazad. Videla sam kako Gorazd pesnicom udara Filipa u levi obraz i kako Filip pada na zemlju i onda ponovo ustaje. Dok sam sišla s drugog sprata, preskačući po tri stepenice u kućnim papučama, Filip

je zaradio još dva-tri udarca od Gorazda. Nos mu je krvario i lice mu je bilo crveno kad sam istrčala na parking i stala između njih. Gorazd je stajao leđima okrenut prema zgradi i kad sam ga pogledala u lice, u pozadini sam videla sve komšije kako, kao publika, stoje na prozorima i balkonima. Gorazd je stao, okrenuo se i dobacio jedan prezrviv pogled Filipu i otišao bez ijedne reči. Nastavio je da parkira motor kao i ranije. A Filip meni ni do dana današnjeg ne opršta što sam ga tako ponizila pred celim komšilukom.

Pored toga što je Marko spavao i nisam mogla da ga ostavim samog, bojala sam se da izađem i potražim Filipa, jer sam bila sigurna da će se ponovo naljutiti na mene. Raskrvala sam dva prsta jer sam iskidala kožicu. S gornjeg sprata neko je izašao iz svog stana, zaključao vrata i krenuo da silazi niz stepenice. Da me ne bi video kako sedim kraj ograde, skočila sam i ponovo ušla u stan, taman kad se Marko probudio, žedan. Očice su mu bile natečene od plakanja i opet je sav bio oznojen. Privukla sam ga sebi i zagrlila.

„Gde je tata?“

„Otišao je da ti uzme bicikl“, odgovorila sam. „Gde ste bili kad ga je Bobi uzeo?“, pitala sam.

„Na igralištu.“

Igralište nije tako daleko, pomislila sam i još jače stisnula Marka. Moj majušni sin kao da je osetio da sam se uplašila, pa me je poljubio i još čvršće se privio uz mene. Tada smo čuli brze korake na stepenicama, i oboje smo pogledali ulazna vrata. Kada su se konačno otvorila, prvo smo videli plastični bicikl, narandžast i plav, sav polomljen, iskriviljen i zaprljan. Onda smo videli Filipa, koji je ostavio bicikl na podu u hodniku, pored cipela. Crne kovrdže bile su mu pričepljene za čelo, lice mu je bilo crveno, a zgrušana krv mu je ocrtavala jedan rub usta. Kad je seo na trosed do nas, videla

sam da ima i posekotinu na donjoj usni. Teško je uzdahnuo i pognuo glavu. Marko i ja smo čutali.

„Ne brini, sine, Bobi te više neće dirati“, rekao je Filip Marku i pomilovao mu razbarušenu glavu. Brada mu se zatresla i stavio je ruku preko očiju i lica. Na srednjem prstu imao je veliku posekotinu. Njegovi sitni dlanovi jedva su pokrivali polovicu lica. Stisnuo je oči i sa strane su se pojavile brazde, a Marko i ja smo videli kako niz brazdu svetluca jedna suza.

„Ne plači, tata, kupićeš mi novi bicikl“, rekao je Marko i stavio ruku na očev crveni obraz, a ja sam otišla da se zaključam u kupatilo.